

har sagt, at det at skaffe de fineste Sikkerheder, den absolute Sikkerhed, billige Rentevilkaar, egentlig kun er at hjælpe dem, der ikke have Brug for Hjælp, thi de, der have Brug for Hjælp, ere dem, der have prioriteret op til Storkstenen. Det har altid forekommet mig, at der ligger en aabenlys Misforstaaelse til Grund for dette. Hvis man kom til det, som jeg tror vilde være ret naturligt paa dette Omraade, nemlig at skelne skarpt mellem det, som Aгрarforeningen i sit Andragende kalder de primære Prioriteter og sit særlige Kreditinstitutioner for disse Sikkerheder, og de sekundære Prioriteter, og saa for det tredje Driftskrediten, som ydes, ganske vist med noget Hensyn naturligvis til den Ejendom, Manden sidder inde med, men dog væsentlig og overvejende under Hensyn til Mandens personlige Dygtighed og Ydeevne, saa er det jo aldeles klart, at enhver, der er i Besiddelse af en fast Ejendom, vil et godt Stykke op kunne byde det sine Pant. Der er ikke en eneste, selv den, der sidder haardest i det, som ikke for en væsentlig Del af sin Gjæld vil kunne faa Gavn af de gode Vilkaar, der kunne ydes, hvis man kommer til en saadan Omordning af Udlaansforholdene for de primære Sikkerheder. Derfor forekommer det mig, at det er paa Tide at holde op med at tale om, at Foranstaltninger til Gavn for, hvad man kalder de primære eller de fineste Sikkerheder, kun er at hjælpe dem, der ingen Hjælp have nodig. Det er jo ogsaa klart, at kunde det lykkes ad denne Vej at drage fremmed Kapital ind i Landet, vil det i høj Grad gavne den, som mest trænger til Laan, den, som har en ringere Sikkerhed at byde, og som vil kunne faa Laan, naar, som jeg ytrede før, den danske Kapital er ledig til denne Anvendelse. Den Opgave, at gøre Prioritetslaanene billige, er ikke noget nyt. Det er blandt andet tilstræbt i de forskellige Lovforslag om Oprettelse af en Hypotekbank. Først kom der et saadant Lovforslag fra Finansministerens Side, senere blev det indbragt ved privat Initiativ i Tinget. Det har imidlertid vist sig, at de forskellige Forslag, der have været fremme om Oprettelse af en Hypotekbank, ikke have slaet rigtig an. Der har ikke været nogen Barme derfor, selvfølgelig, kan jeg næsten sige, hos Kreditforeningerne, som jo vilde føle sig generede ved at komme ind under en saadan Institution. Til Dels har det været berettigede Betæneligheder, Kreditforeningerne have næret, til Dels har det været uberettigede, thi naturligvis kan der ikke i et saadant Samfundsanliggende tages noget Hensyn til, hvad de forskellige Kredit-

foreningsdirektører have ment ville være mere eller mindre heldigt for dem. Det kan der jo ikke tages noget Hensyn til, naar Lovgivningsmagten skulde behandle en saadan Sag. Men jeg kan tilføje, at ogsaa de, der egentlig skulde have Fordelene deraf, nemlig Laantagerne, have næret meget ringe Begejstring for disse Hypotekbankprojekter. De have ment, at en Hypotekbank ikke vilde yde dem væsentlige Fordele. Tanken har derfor mere og mere vendt sig henimod, som det ogsaa blev berørt af det ærede Medlem fra Skive (Dalsgaard) og det ærede Medlem fra Rønne (Blem). Spørgsmaalet om en Central-Kreditforening, hvilken man da vilde kunne yde Begunstigelse af samme Art, om end maafee af større Omfang end den, man tidligere have tænkt sig at yde Hypotekbanken. Til Tanken om en Central-Kreditforening knytter der sig i Sammenligning med Hypotekbank-Ideén den Fordel, at man derved i langt højere Grad bliver paa det bestaaendes Grund. I en Central-Kreditforening respekteres de enkelte Kreditforeningers Selvstik og fri Styrelse, og Centralforeningen vil kunne dannes med meget ringe Omkostninger, i alt Fald Omkostninger, der staa langt under den Fordel, den vilde bringe. Men naar man har syset med Tanken om en Central-Kreditforening ud fra Forudsætningen om en frivillig Sammenslutning, der simpelthen var begrundet i den Fordel, som Kreditforeningerne kunde have af at udbyde deres Obligationer i Fællesskab, idet man mener, og selvfølgelig med Rette, at en saadan fælles Udbyden og et saadant solidarisk Ansvar ud over den enkelte Forenings maatte højne Kursen, saa maa jeg sige, at jeg ikke tror, at man i Praksis vilde naa at faa en Centralforening startet, naar man ikke bød ganske særlige Fordele. Thi det er klart, at der vil være en meget betydelig Gnidningsmodstand inden for de enkelte Kreditforeninger. Deres Direktioner og Repræsentanter, maafee ogsaa en stor Del af Medlemmerne, ville gøre ganske væsentlige Indvendinger imod noget saadant. Det vil i alt Fald kræve saa langvarige og vanskelige Forhandlinger, at jeg ikke kan tro, at det vil lykkes at faa det ordnet, hvis ikke de Fordele, der bydes, ere saa store, at den almindelige Mening mellem Laantagerne uimodstaaelig vil drive Kreditforeningerne til en saadan Sammenslutning. Her komme vi da til Spørgsmaalet om en Rentegaranti. Jeg er ingen Tilhænger af Tanken om at løse hele dette Spørgsmaal ved Stiftelsen af en ny Kreditforening. Jeg har intet imod, at en ny Kreditforening bliver stiftet væsentlig paa